

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE V LJUBLJANI.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno. — Cena listu za nečlane po štiri krone na leto, za pol leta dve kroni, za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto. — Posamezne številke 20 vin. —

:: Telefon štev. 216. ::

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.649

Izhaja 10. in 25. vsakega meseca. — Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cena inseratom po 30 vinarjev od enostopne petit-vrste, za večkratno inseracijo po dogovoru. —

Vsebina: Vestnik Zadružne zveze. V Agro-Merkurjevi šoli. Razvoj jugoslovanskega zadružništva v l. 1913. Ali smejo konsumna društva prodajati blago tudi nečlanom. Gospodarski pregled. Poročilo Gospodarske zveze v Ljubljani. Občni zbori. Bilance.

Vestnik Zadružne zveze.

Najvišja meja za posojila.

Vse včlanjene kreditne zadruge opozarjamo na sklep zadnje naše glavne skupščine z dne 4. maja 1914 o najvišji meji za posojila, ki se glasi:

1.) pri včlanjenih kreditnih zadrugah sme načelstvo samo dovoljevati posojila do zneska K 5000.—;

2.) posojila nad K 5000.— do K 10.000.— sme dovoljevati načelstvo le s posebnim odobrenjem nadzorstva; pri zadrugah, katere nimajo nadzorstva, morajo odobriti sklep načelstva računski pregledovalci; ravno tako je potrebno posebno dovoljenje nadzorstva, odnosno računskih pregledovalcev, ako prosi za nadaljno posojilo oseba, kateri se je posodilo že več zneskov v skupni vsoti do K 5.000.—;

3.) posojila nad K 10.000.— dovoljuje načelstvo z odobrenjem nadzorstva; poleg tega pa je treba še posebnega odobrenja Zadružne zveze, kateri je v svrhu presoje predložiti prošnjo z vsemi tozadevnimi prilogami.

Ta sklep je v smislu pravil obvezen za vse pri Zvezi včlanjene kreditne zadruge in se mora povsod brez izjeme strogo izvajati.

Prispevki za zadružni sklad.

Kakor se je v Zvezinem glasilu že poročalo, sklenila je glavna skupščina Zadružne zveze v Ljubljani, da se ima osnovati zadružni sklad. Vsaka včlanjena zadruga bo morala v ta sklad vsako leto iz svojih tekočih dohodkov prispevati znesek, ki odgovarja desetini čistega dobička prejšnjega poslovnega leta. Tozadevna obvestila bo razposlala Zadružna zveza članicam v začetku druge polovice tega leta.

V Agro-Merkurjevi šoli.

V našem narodu je zadružna organizacija postala najvažnejši narodnogospodarski faktor. Zadružna organizacija upravlja ogromne vsote ljudskega premoženja in že težko se dobi kak samostojen gospodar, ki bi ne bil član kake zadruge. Čim bolj pa raste obseg zadružnega dela, čim bolj je z usodo zadružnih organizacij združena gospodarska eksistenca tisočev in tisočev njenih članov, tem večja postaja odgovornost onih oseb, ki vodijo zadružne ustanove.

Zgodovina našega zadružništva je zelo pisana in nudi dovolj zgledov, kako se ne

sme delati, če se hočemo ubraniti hudih kriz, ki jih rode nezdravi pojavi nepremišljenega združnega dela. Prvotni neupehi, ki so se pokazali na združnem polju, so bili še kolikor toliko razumljivi, saj je šlo dostikrat za popravke, če se bodo dale razne vrste zdruget prilagoditi tudi našim razmeram. V novejših časih pa je ves položaj že toliko izčiščen, da si je mogoče v posameznem slučaju ustvariti sodbo, ali je kaka nova združna ustanova potrebna in umestna, kakšna mora biti njena notranja uredba, na kakšno podlago jo je postaviti in kak delokrog ji je določiti. Upoštevati je tudi, da mora združna organizacija korakati vspeoredno s splošnim razvojem; kar je v prejšnjih časih zadostovalo, to ni dandanes več na mestu, ker je treba računati z izpremenjenimi razmerami.

Kakor na vseh poljih tako se je treba tudi v združništvu učiti in sicer mnogo učiti. Ob napakah, ki jih opažamo na drugih, ne smemo iti mimo zavezanih očij; mogoče jih imamo tudi sami, ne da bi se jih zavedali, mogoče, da bi jih delali v bodoče.

Dne 4. aprila 1914 je bila končana kazenska razprava proti članom načelstva in nekaterim uslužbencem znane osrednje zadrage Agro-Merkur v Ljubljani, nad katero je bil proglašen konkurz. Razprava je spravila na dan tako značilne stvari, da se moremo le pridružiti onemu zadrugarju, ki ji je v „Slovenecu“ z dne 6. aprila dodal poročilo o razpravi svoj komentar in je pisal: „Proces Agro-Merkurja bi bilo dobro, da bi ga nabili na stene vseh zanikrnih in slabo upravljanih zdruget, da bi stal združnim organom vedno pred očmi in jim kazal brezno, v katerem bodo končali zadruga in sami“.

Agro-Merkur je bil ustanovljen l. 1908 in naj bi služil zadrugam „Zveze slovenskih zdruget“ v Ljubljani kot blagovna centrala, preskrboval svojim članom vse potrebščine, bodisi za gospodinjstvo, gospodarstvo ali za obrt ter svojim članom vnovčeval pridelke in

izdelke. Vsi nakupi in prodaje so se glasom § 2 pravil imeli vršiti potom „Zveze slovenskih zdruget“ v Ljubljani.

Nehote se tu vsili vprašanje, ali je bila ustanovitev sploh potrebna in umestna. Priznani strokovnjak dr. H. Crüger piše v svojem delu „Uvod v nemško združništvo“ sledeče: „Zdi se, da je dandanes postalo združništvo splošno osrečevalno sredstvo za ljudstvo; porablja se za to, da se narodnogospodarski sistemi preizkusijo z ozirom na njihovo praktično izvedljivost; s pomočjo združne organizacije se delajo narodnogospodarski eksperimenti . . . Kdor danes pregleda združništvo, se ne bo mogel odtegniti spoznanju, da se neredkokrat ob ustanavljanju zdruget kaže sumljivo pomanjkanje previdnosti in da se ne jemljejo v poštev skušnje, ki jih nudi zgodovina združništva.“

Vse to velja v polnem obsegu tudi za naše razmere. Tudi pri nas vzgajajo uspehi združne organizacije fantaste, ki mislijo, da se da vse napraviti in doseči združnim potom. O tem, ali bo zadruga zmogla zadano ji nalogo, se ne razmišlja mnogo, po zunanjih okolnostih se delajo napačne analogije, ne jemljejo se pa v poštev krajevne, časovne in gospodarske razmere. Glede Agro-Merkurja smo mnenja, da njega ustanovitev ob danih pogojih ni bila potrebna, kajti o kakem poslovanju s članicami skoro ni bilo ne duha ne sluha, tem več so se pa zato bavili s špekulacijskimi kupčijami z nečlani. Da je pa nespametno snovati zadrugo tudi v takih slučajih, ko ni dejanske potrebe, to je priznано dejstvo. Za ustanovitev so bili marveč merodajni vse drugi obziri, pred vsem politično-strankarski motivi, ki bi ne smeli z združništvom imeti nikdar nič opraviti. Zadruga je in mora biti le organizacija z gospodarskimi in socialnimi smotri; vsi drugi cilji ji morajo biti tuji. Kjer zadruga ne smatrajo kot zadrugo, ampak jim je samo oblika, samo sredstvo za dosego drugih namenov, tam se vgnezdijo napake, ki se prej ali slej maščujejo.

Druga bistvena napaka Agro-Merkurja je bila, da ustanovitelji niso poskrbeli za zadostno lastno premoženje. Koncem prvega poslovnega leta, po šestmesečnem poslovanju, so znašali vplačani deleži vsoto celih 1180 K! Posamezni delež je znašal 20 K, jamstvo je bilo dvajsetkratno. Tak znesek ne zadostuje niti za otvoritev bolj mahnje branjarije, kaj še le za podjetje, ki je imelo po več stotisoč kron prometa na leto. Obseg poslovanja ni bil torej v nobenem razmerju s kreditno podlago, na kateri je bil Agro-Merkur osnovan. Nedostatnost lastnih sredstev moramo zato tudi šteti med vzroke, vsled katerih je bil polom neizogiben. Vsako podjetje, ki je že s početka navezano na kredit, mora računati s tem, da brez zadostne varnosti nihče nič ne posodi, kakor tudi mora vpoštevati možnost, da se utegne kasneje vsled izpremenjenih razmer kredit odpovedati. Kdor začne z nič, se mora vedno bati, kaj bo prinesla prihodnjost. Dokler ga ne zadene kaka nesreča ali dokler upniki ne potrebujejo posojenega denarja za kake druge namene, gre morda še kako; kakor hitro pa tako podjetje zadene kakšna izguba ali odpove upnik kredit, potem je tu konec, polom. Kar velja za vsako gospodarstvo, velja tudi za zadrugo, ki je vendar samostojna gospodarska ustanova. Za njo so torej ravno tako merodajni splošni narodnogospodarski principi. Zadruga brez zadostnih lastnih sredstev je kakor riba brez vode, kakor ptica brez peruti. Taka zadruga se gospodarsko ne more svobodno gibati, odvisna je od zunanjih uplivov, ki so ji dostikrat celo nasprotni, in svoje naloge seveda ne more izvrševati. Namen zadruga je, svojim članom pomagati. Toda kako naj pomaga, ko je sama morda še bolj potrebna pomoči? V taki zadrugi člani nimajo samo nobene zaslombe, ampak utegnejo trpeti zaradi svoje udeležbe celo občutno gmotno škodo.

Vprašanju lastnega premoženja obračajo zadruga pri nas v obče veliko premalo pozornosti. Upajmo, da bodo skušnje tudi v tem

pogledu izmodrile voditelje zadrughnih organizacij. Pri sedaj obstoječih zadrugah bi bile ovire proti zvišanju deležev res zelo velike in dostikrat morda celo nepremagljive, zato pa je treba gledati, da se bolj krepe vsaj rezervni zakladi in da se vsaj pri novih zadrugah, ki se bodo šele ustanavljale, ne bodo več ponavljale iste napake.

Razprava proti Agro-Merkurju je znova pokazala, kako potrebno je, da udje načelstva vestno in točno izpolnjujejo svojo nalogo, katero so prevzeli s tem, da so prevzeli mesto v upravi zadruga. Ko so Agro-Merkurjevi odborniki stali pred sodnijo kot obtoženci in se skušali zagovarjati, igrali so kaj žalostno vlogo. Večina se je zagovarjala tako, da so se s tem še bolj obsodili. Eden je trdil, da se je smatral pravzaprav za „častnega predsednika“, drugi je bil načelnik kočevske posojilnice, pa Kočevja še nikdar videl ni, skoro vsi so se pa izgovarjali, da se za poslovanje zavoda niso mogli brigati, da se niso mogli udeleževati načelstvenih sej i. t. d. Pač pa so kaj radi valili krivdo na svoje tovariše, samo da bi mogli sebe pokazati v lepši luči. Vse poslovanje se je vršilo tako neredno in v zavodu je vladala zmešnjava, da je skoraj neverjetno. V Trstu je bilo par vagonov modre galice, ki so bili že plačani, vendar se ni nihče zmenil za blago, ker nihče ni vedel zanj, dasi je ležalo pri nekem špediterju 2 ali 3 leta. Iz skladišča je baje v tržaški podružnici izginilo blaga za 20.000 kron, ne da bi se bilo to takoj zaznalo. Posamezni odborniki in uslužbenci so sklepali kupčije za ogromne vsote, ne da bi se bila zadeva predložila v rešitev in sklepanje načelstvu. Knjige se ali sploh niso vodile ali pa tako površno, da niso odgovarjale svojemu namenu. Odborniki so delali za zavod velikanske dolgove in sicer skrivaj brez vednosti ostalih odbornikov in so potem to postopanje imenovali „indirektno financiranje“, kar se sicer čedno sliši, ni pa zato še nič manj umazano. Kar so storili s kočevsko posojilnico in njenimi ubogimi člani

in z moravsko posojilnico, je naravnost vnebovpijoče. Ivrševale so se predrzne špekulacije in kupčije, katerim odbor še od daleč ni bil kos. Skoro bi se moglo reči, da je vse delo obstojalo iz samih neumnosti in napak.

Uspeh takega poslovanja se zrcali v številkah, ki jih je upravitelj konkurzne mase navajal pri razpravi. Aktivno premoženje Agro-Merkurje-vo je bilo po njegovih podatkih: 109.678·77 K za prodano blago in terjatve za 326.148·12 K, od česar pa je kakih 95.000 K neizterljivih, tako da bi znašala prava aktiva okoli 355.000 K. Nasproti temu znašajo dolgovi 748.562 K. Nepokritih bi ostalo torej približno 400.000 kron. Med dolgovi zavzema prvo mesto terjatev Zveze slovenskih zadrug 569.170·85 K, oziroma 523.825·34 K, ker je sodišče obsodilo konkurzni sklad le na plačilo tega zadnje imenovanega zneska.

Sodnija je razsodila, da so obtoženi odborniki in en uslužbenec krivi pregreška zoper varnost lastnine, ker so privedli podjetje v konkurz in niso dokazali, da se je to zgodilo brez njihove krivde. Trije člani načelstva so dobili po 4 mesece zavora, eden 2 meseca, poslovodja tržaške podružnice pa 5 mesecev zavora.

O nekaterih napakah, ki smo jih omenili, se nam zdi umestno nekoliko natančneje razpravljati.

Pred vsem moramo poudarjati, da pri Agro-Merkurju niso imeli skoro nobenih načelstvenih sej, ali če so jih že imeli, da niso bile take, kakršne bi morale biti. Vse se je vršilo nekako po domače. Ukrenilo in izvršilo se je mnogo važnih stvari, ne da bi se bile poprej obravnavale v načelstvenih sejah. To nikakor ne sme biti. V zadrugah ne sme nikdar odločevati posameznik. Vsi člani načelstva nosijo enako odgovornost za svoja dejanja, zato pa morajo biti tudi o vsem poučeni, kar se godi v zadrugi. Kjer se ena oseba ali par oseb polasti vsega poslovanja, ondi je velika nevarnost, da se vgnezdijo gniloba, površnost, nered, zguba. Osobito je treba

zabičevati predsednikom, da se morajo dobro informirati o vsakem posameznem poslu in da brez vednosti odbora nikdar ne ukreduje nobene stvari, pri kateri prevzame zadružno kako obveznost. O vseh stvareh je treba razpravljati v sejah in sklepe načelstva je vedno skrbno zabeležiti v zapisnik. Sicer se marsikaka stvar kmalu pozabi in če nastane potem kaka zguba, valijo odborniki krivdo drug na drugega. Krivi so pa v takem slučaju vsi. Seveda nastanejo potem neprijetna nesoglasja, ki zadrugi samo škodijo. O tej stvari se je že toliko pisalo, da se nam zdi skoro odveč, tudi tu jo omenjati; ampak ker se še vedno dobe slučajji, ko se greši proti temu pravilu, moramo vedno znova in znova poudarjati, da se mora vse poslovanje zadruge brezpogojno obravnavati v načelstvenih sejah. Odborniki, ki mislijo, da to ni trebno, naj si vzamejo za zgled razmere in posledice pri Agro-Merkurju.

Izgovor, da ni časa udeleževati se poslovanja in načelstvenih sej, ne more veljati. Kdor se da izvoliti za zadrugnega funkcionarja, mora prevzeti nase tudi vse dolžnosti, ki so združene s takim mestom. Za reklamo ni treba zadrugi zvanečih imen, ampak delavnih in prevdarnih mož. Mirno, solidno, premišljeno delo bo zadrugi pomagalo, ne pa če je tih ali one osebe ime natisnjeno na računskem zaključku.

Vsak odbornik bi moral imeti v sebi živo zavest, da upravlja tuje premoženje. Čutiti bi moral, da zlorabi izkazano mu zaupanje, ako ni vesten pri izvrševanju svoje naloge. Vedno bi moral imeti pred očmi, da je z usodo zadruge tesno združena tudi usoda njenih članov. Ta čut odgovornosti bi moral prešinjati vsakega odbornika in prav gotovo bi potem nič ne slišali o polomih v zadrugah.

Pri Agro-Merkurju so šli daleč preko mej svojih pravil, v kateri je natančno očrtan delokrog zadruge. Pravila nikjer ne govore, da se sme špekulirati, vendar se je to godilo v velikem obsegu in je slednjič privedlo do propasti zadruge. Videlo se je že pri Glavni

posojilnici, kaj se pravi priti v roke raznim posredovalcem in agentom. Agro-Merkurjevi odborniki se iz poloma Glavne posojilnice niso hoteli učiti, učimo se vsaj drugi! V zadrugi se smejo izvrševati samo stvari, katere načelstvo razume, vse drugo je nevarno in se mora zato opustiti. Pri Agro-Merkurju so kupili fiksno 150 vagonov žlindre, ne da bi vedeli, komu jo bodo prodali. Sklepali so obširne kupčije za moko, ne da bi vedeli za dobre odjemalce. Celo s konjakom so poizkusili in so zato nazadnje pili — pelin. Podobno se mora goditi upravi pri vsaki zadrugi, ki ne zna ostati pri svojem pravem poslu in se spušča v riskantne špekulacijske kupčije. Le čevlje sodi naj kopitar!

Kakor je bilo načelstvo Agro-Merkurja neprevidno pri drugih stvareh, tako je bilo lahkomišljeno tudi pri izbiri uradniškega osobja. Pri zadrugah, ki morajo imeti več uradništva in uslužbencev, jo bolj kakor kje drugje potreba za dotični posel večjih, sposobnih in poštenih ljudi, katerim je mogoče zaupati. Pa ne samo to. Uslužbenec je treba tudi nadzorovati, ali in kako izvršujejo poverjeno jim delo.

Pri tej razpravi se je znova pokazalo, kako važno je, da se knjigovodstvo vrši redno in pravilno. Pri Agro-Merkurju so imeli različne separatne račune, ki so se vodili tajno, za katere je vedelo samo par oseb. Prizadeti so hoteli na ta način v veliki svoji naivnosti pred drugimi skrivati pravo stanje zadruge, ne meneč se zato, da bo vsa stvar vendar prej ali slej prišla na dan. Tudi sicer so se knjige vodile pomankljivo. Postavke se niso prenašale iz ene knjige v drugo. Mnogokrat se ni zapisalo, če se je kako blago storniralo, protiračuni se niso vknjiževali itd. Zastopnik konkurzne mase je pri razpravi povedal, da odpade masi vsled takih pomankljivosti kakih 15.000 kron. Ravno tako ni bila v redu korespondenca. Celo pismenega papirja niso znali pravega uporabljati; bilo je veliko pisem s firmo Zveze slovenskih zadrug, ki pa so bila pisana

za Agro-Merkurja in je bilo potem vsled take nepravilnosti več pravn. Pri podružnici v Trstu se knjige nekaj časa sploh niso vodile, in ko so jih vpeljali, so se vodile površno. Sodni izvedenec je konstatiral, da so se blagajniške priloge, na podlagi katerih se je izplačevalo, dobile samo pri centrali in še tu le za l. 1910. Blagajniške priloge podružnice v Trstu se pa sploh niso dobile. Da na podlagi takih pripomočkov ni bilo moči sestaviti pravih računskih zaključkov, umevno je samo ob sebi.

Zadružne poslovne knjige so v slučaju takega spora važno dokazilno sredstvo. Seveda pod pogojem, da se vodijo pravilno. Drugače se sodnik ne more na nje ozirati. Če zadruga nima v gotovem slučaju kakih drugih dokazil, zgubi svojo terjatev in utegne trpeti škodo, kakor se je zgodilo tudi v tem primeru, ko ravno zaradi slabega knjigovodstva nosi konkurzna masa znatno zgubo 15.000 kron. Toda tudi brez ozira na te pomisleke se more že z ozirom na red v poslovanju brezpogojno zahtevati, da je knjigovodstvo točno in zanesljivo. Za vsakega, kdor ima količkaj vpogleda v trgovsko življenje, je to tako jasno, da ni treba še nadalje o tem razpravljati.

O personalni uniji moramo tudi nekaj omeniti. V načelstvu Zveze slovenskih zadrug in v načelstvu Agro-Merkurja so bile skoro iste osebe. Pri Zvezi so imeli denar, pri Agro-Merkurju so ga potrebovali, veliko potrebovali. In tako so si iste osebe izposojale medsebojno, iste osebe so kredit prosile in si ga dovolile, razločka med mojim in tvojim niso poznali. Kdor dovoli kredit, se mora od časa do časa nekoliko pobrigati za varnost in mora dolžnika nadzorovati, kako gospodari. To načelo se seveda v tem slučaju ni dalo izvesti, kajti nihče ne more biti sam svoj nepristranski sodnik. Dostikrat se zgodi, da pridejo interesi dveh zavodov navskriž in če je kdo v upravi obeh, obsedi v takem slučaju med dvema stoloma. Jasno je, da svoje dolžnosti v takem slučaju ne more izpolniti, naj se obrne tako

ali tako. Dvema gospodoma ne more nihče služiti. Navzlic temu pa vidimo, da se dajo nekatere osebe voliti brez pomisleka v upravo zavodov, ki so med seboj v poslovnem stiku. Take razmere niso zdrave in bo treba delati, da se odpravijo. Morda se bodo prizadete osebe čutile užaljene, ali pri organizacijah tako splošnega pomena kakor so zadruga, mora vedno biti prvo stvar, ne oseba.

O napakah Agro-Merkurjevega poslovanja bi se dalo še mnogo pisati. Toda naj zadržuje, kar smo povedali, da smo se dotaknili le večjih pomankljivosti. Že iz povedanega pa se morejo vse zadruga prepričati, kako se ne sme delati. Zadruga je po svojem bistvu organizem, ki je nežen in zelo občutljiv in ne prenese nevarnih eksperimentov. Njena podlaga mora biti strogo reelna, njeno delo smotreno, solidno. Drugače hira in propade in pokoplje s seboj vred tudi nedolžne žrtve.

Voditeljem naših zadrug moramo priporočati, da tehtno premislijo vse te okoliščine in temu primerno potem uravnajo svoje delo. Če so že razne nezgode v zadrugi organizaciji obžalovanja vredne, vsaj to dobro naj bi imele, da nam služijo v svarilen vzgled.

Razvoj jugoslovanskega zadrugištva v l. 1913.

V totranski državni polovici je bilo lanskega leta v jugoslovanskih deželah ustanovljenih 37 novih zadrug, med njimi 18 slovenskih, 17 hrvaških in 2 srbski.

Od teh na novo ustanovljenih zadrug jih odpade na Kranjsko 6, na Štajersko 8, na Primorsko 8 in na Dalmacijo 15. Na Koroškem se lani ni osnovala nobena nova zadruga in tudi nobena ne razdružila.

Po svojem delokrogu se razdele nove zadruga sledeče:

	Kranjsko	Štajersko	Primorsko	Dalmacija	Skupaj
Kreditne	—	2	4	5	11
konsumne	—	—	2	4	6
živinorejske	4	—	—	—	4
bikorejske	—	4	—	—	4
konjerejske	—	1	—	—	1
pašniške	—	1	—	—	1
elektro-strojne	1	—	—	—	1
gospodarske	1	—	1	—	2
tiskovne	—	—	—	2	2
gostilniška	—	—	1	—	1
klesarska	—	—	—	1	1
zavarovalne	—	—	—	2	2
košarska	—	—	—	1	1
Skupaj	6	8	8	15	37

Med novimi zadrugami zavzemajo kakor po navadi prvo mesto kreditne zadruga, katerih je 11, med njimi pa sta samo dve slovenski (na Štajerskem). Na Kranjskem v letu 1911, 1912 in 1913 ni bila osnovana nobena denarna zadruga.

Kreditnih zadrug se je osnovalo v zadnjih 6 letih: 165 v l. 1908, 52 v l. 1909, 42 v l. 1910, 13 v l. 1911, 30 v l. 1912 (med njimi samo v Dalmaciji 23) in 11 v l. 1913.

Za kreditnimi slede potem konsumne (6), živinorejske (4) in bikorejske (4). Med novimi konsumnimi društvi sta 2 slovenski (1 na Goriškem, 1 v Trstu) in 4 hrvaška (v Dalmaciji). Živinorejske zadruga so se tudi lanske leto snovale le na Kranjskem, bikorejske pa le na Štajerskem.

Ostale zadruga se porazdele na druge skupine, toda jih je le malo.

Kot značilno dejstvo navajamo, da lani ni bila ustanovljena nobena mlekarška zadruga, nobena kmetijskostrojna zadruga in nobena ribarska zadruga, ki so se v prejšnjih letih snovale v precejšnjem številu.

V zadnjih šestih letih se je lani ustanovilo najmanj zadrug in je v tej dobi sploh opazati, da je število novih zadrugiških podjetij

stalno nazadovalo, kakor kaže naslednji pregled. Na novo se je namreč osnovalo zadrug:

Leta	na Kranjskem	na Štajerskem	na Koroškem	na Primorskem	v Dalmaciji	Skupaj
1908	69	40	1	59	69	238
1909	36	17	—	45	47	145
1910	42	12	7	27	64	152
1911	37	4	3	11	25	80
1912	18	7	6	5	39	75
1913	6	8	—	8	15	37

Število novih zadrug je torej lansko leto zelo padlo, kar je v zvezi deloma z neugodnimi splošnogospodarskimi razmerami, deloma pa s tem, da je nekaterih vrst zadrug že toliko ustanovljenih, da jih je prilično že dovolj. Pred vsem velja to za kreditne zadruge, dalje za živinorejske, mlekarke in deloma za kmetijskostrojne. Ker se ne čuti več potreba po takih zadrugah, zato se nove ne ustanovljajo ali pa se ustanovljajo le v manjšem številu. To velja v prvi vrsti za kmetijsko združništvo. Obrtnih zadrug se je snovalo že od nekdanj pri nas le malo in bo najbrž tako ostalo tudi v bodoče.

Še bolj kakor iz gorenjih podatkov o novih ustanovitvah se razvidi nazadovanje, ako primerjamo število razdružb, ki jih je bilo lansko leto 43, najvišje število v zadnjih 6 letih. Naslednji pregled kaže, da se je v zadnjih 6 letih število izbranih zadrug vedno množilo, število novoustanovljenih pa padalo.

Leta	Nove zadruge	Izbrisane zadruge
1908	238	9
1909	145	14
1910	152	16
1911	80	20
1912	75	39
1913	37	43

Lansko leto je torej prvokrat število razdruženih zadrug preseglo število novoustanovljenih.

Z ozirom na posamezne dežele je bilo l. 1913 največ razdružb v Dalmaciji, namreč 20, potem na Kranjskem (13), na Primorskem (6), in na Štajerskem (4); razdružilo se je namreč lani:

	Kranjsko	Štajersko	Primorsko	Dalmacija	Skupaj
Kreditne zadruge	2	—	—	7	9
konsumne	3	1	4	5	13
mlekarke	1	1	1	1	4
ribarske	—	—	—	4	4
vinarske	—	—	1	1	2
oljarske	1	—	—	1	2
živinorejske	1	—	—	—	1
stavbinske	1	1	—	—	2
perutninarske	1	—	—	—	1
čebelarke	1	—	—	—	1
trsničarske	—	1	—	—	1
mostovne	1	—	—	—	1
kovinarske	—	—	—	1	1
tiskovne	1	—	—	—	1
Skupaj	13	4	6	20	43

Pri razdružbah pridejo najbolj v poštev konsumne, mlekarke in kreditne zadruge. V zadnjih 6 letih je bilo namreč izbranih iz združnega registra

	konsumnih društev	mlekarških zadrug	kreditnih zadrug
1908	1	2	3
1909	5	4	2
1910	6	4	2
1911	10	5	2
1912	10	6	1
1913	13	4	9
Skupaj	45	25	19

Od razdružb v tej dobi jih odpade pri konsumnih društvih na Kranjsko 16, na Štajersko 8, na Primorsko 13, na Dalmacijo 8; pri mlekarških zadrugah na Kranjsko 19, na Štajersko 3, na Primorsko 2, na Dalmacijo 1; pri denarnih zadrugah na Kranjsko 4, na Štajersko 3, na Koroško 1, na Dalmacijo 11.

Ali smejo konsumna društva prodajati blago tudi nečlanom?

V ljubljanskem dnevniku „Slovenec“ z dne 23. aprila 1914 je bila med dnevnimi vestmi objavljena sledeča notica:

„Konsumna društva smejo prodajati blago tudi nečlanom! Navišji sodni dvor je te dni razsodil, da smejo konsumna društva prodajati blago tudi nečlanom. Doslej so namreč voditelji konsumnih društev bili kaznovani, ako so prodajali blago nečlanom. Navišji sodni dvor je razpravljal namreč o naslednjem slučaju: Vsled ovadbe nekega trgovskega društva proti gospodarski zadrugi v Klatovu je državno pravdnštvo vložilo tožbo zaradi prestopka § 88. zadružnega zakona, ker je zadruga proti določilom svojih pravil, da sme prodajati le članom, prodajala umetna gnojila tudi nečlanom in kupovala seno od nečlanov. Načelnik in neki odbornik zadruga sta bila vsled te obtožbe pred okrožnim sodiščem v Plznu obsojena na 30 K globe. Oba obsojena pa sta proti obsodbi vložila ničnostno pritožbo zaradi nepravilnega presojanja omenjenega slučaja. Od strani generalne prokurature je izjavil prvi državni pravdnik dr. Weiß, da mora proti sedanji judikaturi najvišjega sodnega dvora, ki je n. pr. v slučajih, ko je kako konsumno društvo kupčevalo z nečlani, vedno obsodil funkcionarje, predlagati, naj se obsodba razveljavi in obtoženca oprosti. Kasacijsko sodišče je pod predsedstvom sodnega svetnika Tesarja po kratkem posvetovanju tudi obtoženca oprostilo, ker ni smatrati prekoračenje pravil zadruga kot prekoračenje postavnega delokroga zadruga in se zato v navedenem konkretnem slučaju ne more smatrati prodajanje nečlanom kot prestopok po § 88. zadružnega zakona. — Akoravno je bila razsodba izrečena v zadevi gospodarske zadruga, velja ravnotako tudi za konsumna društva.“

Ta notica, zlasti pa njen naslov, je vzbudila pri konsumnih društvih mnenje, da je sedaj po tej razsodbi najvišjega sodnega kot kasacijskega dvora dovoljeno brez nadaljnjih

zadržkov prodajati blago tudi nečlanom. To mnenje je pa povsem napačno.

Da ne bo katera zadruga imela po nepotrebnem sitnostij in škode, naj v naslednjem vso stvar pojasnimo.

V gorenjem slučaju je kasacijsko sodišče presojalo edino le vprašanje, ali je po § 88. zadružnega zakona kaznivo, če konsumno društvo prodaja blago tudi nečlanom, dasi je v pravih dotične zadruga določeno, da se sme prodajati samo udom.

Zadružni zakon določa v § 88: „Ako kaka zadruga raztegne svoje delovanje ali svoje razprave na druge nego v § 1. tega zakona navedene predmete, krivi so prizadeti zadružniki pregreška in jih je kaznovati z denarjem do 600 K, če niso po občnem kazenskem zakoniku podvrženi strožjemu postopanju.“

V § 1. zadružnega zakona pa je rečeno: „Določbe tega zakona se imajo uporabljati na društva z nedoločenim številom članov, katera imajo namen, pospeševati pridobitnost ali gospodarstvo svojih članov s skupnim obratovanjem ali z dovoljevanjem kredita (pridobitne in gospodarske zadruga) kakor na posojilna in kreditna društva, sirovinska in skladiščna društva, proizvajalne zadruga in konsumna društva, stanovanjske zadruga in podobno.“

Kakor je iz § 1. zadružnega zakona razvidno, opisane so tu meje, v katerih se sme gibati zadrugino poslovanje, določen je delokrog zadruga in je navedeno, s kakimi predmeti se sme zadruga baviti. Namen zadruga mora biti: pospeševati gospodarstvo svojih članov. V delokrog zadruga spadajo torej samo stvari gospodarskega značaja. Če bi se zadruga bavila s kakšnimi drugimi stvarmi, n. pr. s političnimi vprašanji, potem bi prekoračila svoj delokrog in bi bili prizadeti zadružniki krivi pregreška; v tem slučaju bi jih mogla kazenska sodnija obsoditi po zgoraj navedenem § 88. zadr. zakona.

V poprej opisanem pravnem postopanju proti gospodarski zadrugi v Klatovu je kasacijsko sodišče izreklo, da zadruga ni zakrivila v § 88. zadr. zak. omenjenega pregreška s tem, da je prodajala tudi nečlanom, dasi je po njenih pravilih dopustno prodajati le lastnim udom. Po mnenju kasacijskega sodišča niso bili dani pogoji za kaznovanje, kajti prodajanje blaga (četudi nečlanom) je stvar samo gospodarskega značaja.

S stališča kazenskega zakona je torej ta stvar rešena. Načelstvo konsumnega društva, pri katerem se v nasprotju z določbami pravil oddaja blago tudi nečlanom, se nima odslej več bati, da bi bilo pred kazensko sodnijo obsojeno zaradi pregreška po § 88. zadr. zak.

Za poslovanje zadrug pa ni merodajen samo združni in kazenski zakon, ampak pridejo za mnoge stvari v poštev tudi drugi zakoni, pred vsem pa obrtni red.

V § 3. določa obrtni zakon: „Pravne osebe se smejo po enakih pogojih kakor posamezen človek baviti z obrtom, nastaviti pa morajo sposobnega namestnika (poslovodjo) ali zakupnika. — Društva pa smejo izvrševati obrte le v toliko, kolikor so do tega upravičena po društvenih pravilih.“

Obrtni zakon torej izrečno predpisuje, da se smejo društva — in to so tudi zadruge, torej tudi konsumna društva — baviti z izvrševanjem obrtnije samo tedaj, če je to dopustno po njihovih pravilih in se smejo baviti samo z onimi predmeti, ki so v pravilih izrečno navedeni.

Glede konsumnih društev posebej odreja ukaz trgovskega ministerstva z dne 5. novembra 1888, št. 7320: „Vprašanje, če je kaka pridobitna in gospodarska zadruga prekoračila svoj delokrog, imajo sicer presojeti samo sodišča. Vendar pa so za nadzorovanje konsumnih društev, naj so osnovana na podlagi cesarskega patenta z dne 26. novembra 1852 ali so registrovana po zakonu z dne 9. aprila 1873, drž. zak. št. 70, poklicana obenem tudi

politična oblastva v toliko, v kolikor gre za podjetja, ki trgujejo tudi z nečlani, torej s širšim občinstvom. Konsumna društva obeh vrst smejo prodajati tudi nečlanom samo tedaj, če njihova pravila izrečno obsegajo tako določbo in če so na pogladi teh pravil pri obrtnem oblastvu prijavila promet tudi z občinstvom. Takim konsumnim društvom, pri katerih niso dani pogoji za prodajanje nečlanom, je torej prepovedati promet z občinstvom in če navzlic temu izvršujejo take kupčije, je postopati proti njim po kazenskih določenih obrtnega reda.“

Po § 132. obrtnega reda zadene kazen od 5 do 500 kron tistega, ki izvršuje samostojno kak obrt, ne da bi ga bil prijavil ali ne da bi bi dosegel koncesijo, če se zahteva za dotični obrt koncesija.

Iz teh pojasnil sledi: Konsumna društva smejo prodajati blago nečlanom samo pod pogojem:

- 1) da je to dopuščeno po njihovih pravilih,
- 2) da so pristojni obrtni oblasti prijavila izvrševanje obrta v tem smislu, da prodaja blaga ni omejena na lastne ude.

Prodajati blago neudom, dasi je po pravilih poslovanje omejeno na lastne člane, je po obrtnem zakonu kaznjivo.

Gospodarski pregled.

Dobra letina — rešiteljica gospodarske situacije. V slabih časih živimo. Avstrijska narodno-gospodarska bilanca je vedno pasivnejša, življenske razmere so vedno dražje. Ni čuda tedaj, da se obrača danes vsa pozornost na izid letošnje letine, ker bi le bogata letina nas mogla rešiti iz gospodarske depresije. Čudno se bo zdelo nepoznavalcu razmer, kako je to mogoče. Toda preteklost nam kaže, da je izborna letina že nešteto krat povzročila preobrat, rešila je situacijo. Saj ima letina v Avstro-ogrski veliko vrednost! L. 1913. je znašala n. pr. vrednost ogrske letine 3.700 milijonov kron, med tem za 213 milijonov kron krompirja, za 554 milijonov kron koruze in za 629 milijonov

kron sena. Avstrija seveda za Ogrsko mnogo zaostaja, vendar je tudi pri nas vrednost letine velike važnosti. L. 1912. smo imeli poljskih pridelkov za 1.745 milijonov kron, l. 1906., ko smo imeli slabo letino, pa le za 1.192 milijonov kron. Jasno je, da je tak razloček velike važnosti! L. 1910. je bila sicer vrednost avstrijske letine za približno 150 milijonov kron večja kot leta 1906, in vendar smo morali uvoziti k nam žita za 200 mil. kron.

Da trpi pod slabo letino naša trgovska bilanca, je tedaj popolnoma jasno. Svoje dni smo naše poljske pridelke celo izvažali. Ali slabe letine in pomnožitev prebivalstva so privedle do tega, da celo v dobrih časih komaj izhajamo. Kakor hitro pa je letina slabejša, smo navezani na uvoz in pri izredno slabih letinah vpliva to na trgovsko bilanco naravnost katastrofalno.

Kakšna bo letina l. 1914? Kdo more to danes reči? Prezimilo se je sicer dobro, vendar je končni uspeh odvisen od nadaljnih vremenskih sprememb. Mnogo skrbi je vzbudila aprilsko vročina, toda blagodejni dežek jih je zopet pregnal. Sedaj je stanje najboljše, kakšno bo čez par mesecev, Bog zna.

Upajmo najboljše! Ako nam nakloni nebo dobro letino, se bo mnogo spremenilo: Kupčevalna moč prebivalstva bo ojačena in s tem je rečeno vse. Kako dobro je bilo l. 1912., ko smo imeli izborna letina! Industrijska konjunktura je bila na višku in je bila pokvarjena še le ob izbruhu balkanske vojne. Letos, ko čutimo še vedno vpliv zadnjih političnih dogodkov, nam je dobra letina tem potrebnejša. Situacija industrije in trgovstva je v neposredni zvezi s tem, kaj nam bode prinesla bližnja bodočnost.

Statistika poljedelskih pridelkov l. 1913.

Tozadevni sestavi poljedelskega ministrstva povzamemo te-le podatke: Obseg vseh njiv in polj je znašal 10.61 milijonov hektarjev ali za 14.997 ha manj kot leta 1912. Izmed najvažnejših kmetijskih pridelkov odpade na pšenico 1.21 mil. ha z letino 16.22 milij. q³, na rž 1.96 mil. ha z letino 27.24 mil. q³, na ječmen 1.09 mil. ha z letino 17.5 mil. q³, na oves 1.9 mil. ha z letino 26.77 q³, na koruzo 0.28 mil. ha z letino 3.37 mil. q³, na fižol 0.26 mil. ha z letino mil. q³, na krompir 1.27 mil. ha z letino 115.52 mil. q³, na sladkorno peso 0.25 mil. ha z letino 69.62 mil. q³, na hran. peso 0.16 mil. ha z letino 37.88 mil. q³.

Poročilo Gospodarske zveze v Ljubljani.

Umetna gnojila:

Rudninski superfosfat. Gospodarska zveza ima superfosfat vedno v zalogi in ga pro-

daja na drobno iz svojega skladišča po K 7.— za 100 kg. Zadrugam priporočamo, da naročajo skupno v celih vagonih, ker s tem si prihranijo veliko izdatkov na voznini. Pri odjemu celega vagona ponudimo superfosfat s 14% v vodi razstopne fosforove kisline po K 6.70 za 100 kg franko vsaka postaja na Kranjskem.

Tomasova žlindra 18% stane K 7.— franko naše skladišče, višje ali nižjeodstotna 34 vinarjev dražje ali cenejše. Pri odjemu celega vagona se zaračuni 18% po K 5.70 franko kolodvor Trst.

Kalijeva sol stane 12.80 za 100 kg. Kdor gnoji z rudninskim superfosfatom ali tomasovo žlindro, ta mora gnojiti tudi s kalijem, bodisi s kalijevo soljo, ki vsebuje 42% kalija ali pa s kajnitom, ki vsebuje 12—14% kalija. Samo ob sebi umevno priporočamo kalijevo sol, ki vsebuje trikrat toliko kalija kakor kajnit. Kajnit stane K 5.50 za 100 kg.

Kostno moko prodaja Gospodarska zveza po K 10 za 100 kg.

Čilski solitar stane K 32.— za 100 kg franko postaja Ljubljana.

Amonijev sulfat stane K 34.— za 100 kg.

Krmila:

Tropine podzemskega oreha vsebujejo 56 do 57 odstotkov beljakovin in maščobe, vsled česar jih zadrugam, kakor tudi posameznim živinorejcem toplo priporočamo kot vspešno močno krmilo. Stanejo K 20.— za 100 kg; pri odjemu celega vagona dovolimo znaten popust.

Lanene tropine, ki so pri kranjskih živinorejcih že splošno znane oddaja Zveza po K 20.— za 100 kg.

Klajno apno je potreben dodatek h krmi zlasti, kjer nimajo krmila dovolj rudninskih snovi v sebi. Klajno apno stane v pošiljativah od 5 kg do 50 kg po 24 vinarjev nad 50 kg po 22 vinarjev. Pri manjših pošiljativah se računi zavoj in vozni list 20 vinarjev.

Koruzo ima Zveza vedno v zalogi. Ker pa ima napravljene velike sklepe od največjih dobaviteljev, svetuje se, da zadruge naročajo koruzo skupno vsaj en vagon. Na drobno prodaja koruzo po K 17.40 franko Ljubljana; pri naročilih v celih vagonih pa bode mogla dovoliti veliko popusta. Nova koruza stane K 15.60 za 100 kg franko Sisek.

Vino na prodaj:

Gospodarska zveza ima v zalogi veliko izbero finega naravnega vina. Izbira vina je bila letos tem težja, ker se je vršila na veliko krajih trgatev v deževnem vremenu, kar je slabo vplivalo na ka-

kovost vina. Vina v kleti Gospodarske zveze pa so vsa zdrava, prijetnega okusa in nakupljena od najzanesljivejših članov, vsled česar prevzame Gospodarska zveza za pristnost popolno garancijo in se sme rabiti vino za sv. maše. Cene so sledeče:

Vipavsko vino belo, delano po francoskem načinu	K 42.—
Rizling	K 58.—
Burgundec	K 50.—
Bizelec bel (1913)	K 48.—
Bizelec rudeč (1913)	K 48.—
Bizelec beli l. 1912	K 52.—
Bizelec rudeč l. 1912	K 52.—
Istrijan beli 1912	K 40.—
Dalmatinec (starina)	K 62.—
Rebula	K 56.—

Vse cene se razumejo za 100 l franko postaja Ljubljana, plačljivo v 30 dneh brez odbitka. Sode nad 300 l posodi Zveza brezplačno za 2 meseca.

Stroji :

Skladišče za poljedelske stroje je sezidano in stroji so že razstavljeni. Na to skladišče prav posebno opozarjamo zadrage kakor tudi posamezne člane. Razstave se udeležijo največje avstrijske tovarne, katere bodo imele celo leto svoje stroje razstavljene, tako da Zvezi ne bode treba priporočati strojev le na podlagi cenikov, ampak bode vsak lahko sam videl, kar si hoče naročiti. Zadrage prosimo, da naj tudi svojim članom priporočajo, da si naše skladišče ogledajo. Vsem živinorejcem priporočamo rezalni stroj „Ekonom“ za rezanje repe, krompirja, korenja, pese itd. V svoji stalni zalogi imamo vedno na razpolago vse poljedelske in gospodarske stroje, priznane najboljših izdelkov prvovrstnih tu- in inozemskih tovarn. Vsakdo si stroje lahko ogleda kakor:

motorje, mlatilnice in mline na ročni, motorni ali obrat z gepelnom, slamoreznice, kosilce za seno in žito, čistilnike, pajklje, gepeljne, sesalke in razpršilnike za gnojico, pluge, brane, stiskalnice za seno, grozdje in sadje, cirkularne žage, stroje za robkanje koruze, razsipalnice za umetna gnojila, mline za šrotanje, sejalnike, brzoparilnice, škropilnice, tehtnice in poleg tega še vse druge za poljedelstvo potrebne predmete. Stroje prodajamo po izvirnih tovarniških cenah, odštevši najvišje popuste ter je sleherni lahko prepričan, da dobi za nizko ceno resnično dobro blago. S strokovnjaškimi nasveti, kakor specialnimi ponudbami smo vedno na razpolago.

Nakupi.

Kmetovalce kakor tudi zadrage opozarjamo, da najbolj zanesljive podatke o cenah poljskih pridelkov dobe pri Gospodarski zvezi. Zveza nakupuje vse poljske pridelke, vsled česar vabimo člane, da takoj priglase ktere pridelke in koliko morejo prodati. Zlasti pa prosimo da nam ponudijo:

Glavni eksportni predmet naših poljskih pridelkov je **fižol** „ribničan“. Zadrage kakor tudi posamezne člane prosimo, da ponudijo Gospodarski zvezi ves njihov pridelek. Zaradi ugodnih trgovskih zvez plačuje Gospodarska zveza fižol po najvišjih dnevnih cenah.

Krompir letos nima dobre cene. Dobra letina na Goriškem in Ogrskem je vzrok, da se more prodajati krompir tako v Trstu kakor v Reki okroglo po 5 K za 100 kg, kar odgovarja ceni K 4 do K 4.20 za 100 kg franko Ljubljana.

Seno in slamo kupuje Gospodarska zveza za vojaštvo. Člani naj prijavijo razpoložljivo množino.

Smrekovi storži se še veliko premalo izvažajo. Tudi ta predmet more prinesiti lepe novce. Storži so zreli meseca novembra in odsvetujemo, da bi se prezgodaj trgali, dokler ni še seme dovolj zrelo za kaljivost. Tudi storže moremo kupovati le v celih vagonih. Zadrage prosimo, da nam sporoče, koliko nam morejo preskrbeti storžev. Cene se določijo šele pozneje.

Vabilo na redni občni zbor

Mlekarske zadrage na Selcih,

reg. zadr. z om. zavezo,

ki se bo vršil dne 28. junija 1914 ob pol 8. uri dopoldne v društveni dvorani v Selcih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
3. Razdružitev zadrage.
4. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor
**Hranilnice in posojilnice za Vovbre, Sv. Štefan
in Klošter**
reg. zadr. z neom. zavezo,
v Vovbrah pri Velikovu,

ki se bo vršil na kvaterno nedeljo, dne 7. junija 1914
ob 10. uri dopoldne v župnišču v Vovbrah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1913.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Sprememba pravil (§ 28., II. odst.)
6. Volitev načelstva.
7. Volitev nadzorstva.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem kraju in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na udeležbo članov.

Vabilo na redni občni zbor
Živinorejske zadruga na Homeu,

reg. zadr. z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 7. junija 1914 ob pol 4. uri popoldne
v društveni sobi v mežnariji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Odbor.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice na Homeu,

registrirane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 7. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v društveni sobi v mežnariji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1913.
4. Slučajnosti.

Odbor.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Raiffeisenove posojilnice v Št. Ilju pri Velenju,

registrirane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se vrši v nedeljo dne 7. junija 1914 ob 8. uri dopoldne
v posojilnični hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1913.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na III. redni občni zbor
Živinorejske zadruga v Motniku,
registrirane zadruga z omejenim poroštvom,
ki se bo vršil dne 7. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v cerkveni hiši v Motniku.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Čitanje revizijskega zapisnika.
3. Odobrenje računov za leto 1913.
4. Volitev novega odbora.
5. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice na Gozdu,

registr. zadruga z neom. zavezo,
ki se bo vršil dne 14. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se čez tri tedne na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Živinorejske zveze za kamniški polit. okraj
registr. zadr. z om. zavezo,
na Homeu,

ki se vrši v soboto dne 27. junija 1914 ob 9. uri dopoldne
v Šmarci v zvezini pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1913.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Odbor.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo sklepal veljavno ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
**Kmetijske hranilnice in posojilnice
v Starem trgu pri Ložu,**

reg. zadr. z neom. zav.
ki se bo vršil dne 14. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v lastni hiši v Starem trgu

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1913.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Tomišlju,

reg. zadr. z neomejeno zavezo,

ki se vrši dne 14. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v župnišču v Tomišlju.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se 3 tedne kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Zagradcu,

reg. zadr. z neomej. zav.

ki se vrši dne 7. junija 1914
ob 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1913.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Senožečah,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se vrši dne 7. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1913.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Sv. Vidu pri Grobelnem,

reg. zadr. z neom. zav.

ki se vrši v četrtek dne 11. junija 1914 ob 4. uri popoldne
v županovi sobi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1913.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na VI. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Sv. Križu pri Trstu,

ki se vrši dne 7. junija 1914 ob 11. uri dopoldne
v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drug občni zbor z istim dnevnim redom in v istem prostoru, ki bo veljavno sklepal, ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijske zadruge za mariborski in ptujski okraj v Račjem,

vpisane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. junija 1914 ob 2. uri popoldne

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Gospodarsko-kmetijskega društva v Šempolaju,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. junija 1914 ob 11. uri dopoldne
v hiši št. 5. v Šempolaju.

Dnevni red:

1. Blagajniško poročilo in odobritev računskega zaključka za leto 1913.
2. Posvetovanje in sklepanje o razdružbi zadruge.
3. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na II. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Kostanjah,

reg. zadr. z neom. zavezo,

ki se vrši dne 7. junija 1914 ob 3. uri popoldne
pri p. d. „Neuwirtu“ na Kostanjah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Borovnici,

reg. zadr. z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1913.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Šenčurju
pri Kranju,

registr. zadr. z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 7. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1913.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob navedenem času, vrši se pol ure pozneje drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal brez ozira na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
Mlekarske zadruge v Vodicah,

registrirane zadruge z omejeno zavezo
ki se vrši dne 7. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1913.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrugnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Živinorejske zadruge v Vodicah,

reg. zadr. z omejenim poroštvom,
ki se bo vršil dne 7. junija 1914 ob pol 4. uri popoldne
v kaplaniji

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrugnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Kmečke hranilnice in posojilnice v Dragi,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 7. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v župnišču na Dragi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1913.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure na istem mestu in z istim dnevnim sporedom drug občni zbor, ki sklepa brezpogojno, ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Fari pri Kostelu,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši v nedeljo dne 7. junija 1914 ob 1/2 4. uri popoldne
v župnišču.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1913.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal brez ozira na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice pri Sv. Trojici
nad Cerknico,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 14. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v župnišču.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Poročilo načelstva.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
8. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostno število članov navzočih, vrši se pol ure pozneje novi občni zbor, v istih prostorih, ki sklepa veljavno pri vsakem številu članov.

Vabilo na redni občni zbor
Živinorejske zadruge na Bohinjski Beli,

registrirane zadruge z omejenim poroštvom,
ki se vrši v nedeljo dne 7. junija 1914 ob 4. uri popoldne
v prostorih načelnika Iv. Burja.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1913.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob določenem času ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati ne glede na število navzočih zadrugnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Posojilnice v Dobrépoljah,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 21. junija 1914 ob 3. uri popoldan
v prostorih kmetijskega društva v Dobrépoljah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1913.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na VI. redni občni zbor

Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice v Trbovljah,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. junija 1914 ob 9. uri dopoldne
v Društvenem domu v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Prememba pravil.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklep-
čen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnev-
nem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede
na število navzočih združnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Dobrni,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši v nedeljo, dne 7. junija 1914 ob pol 8. uri zjutraj
v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem
zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklep-
čen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnev-
nem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede
na število navzočih udeležencev.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Mihaelu poleg Šoštanja,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v cerkveni hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklep-
čen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnev-
nem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede
na število navzočih združnikov.

Vabilo na občni zbor

Živinorejske zadruge v Šmarjeti,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Sevnici,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši v četrtek, dne 18. junija 1914 ob 10. uri dopoldne
v lastni hiši v Sevnici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1913.
4. Volitev ravnateljstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklep-
čen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnev-
nem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede
na število navzočih članov.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Šenčurju,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 11. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v hranilničnih prostorih v Šenčurju.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Živinorejske zadruge v Čemšeniku,

registrirane zadruge z omejenim poroštvom,

ki se bo vršil dne 14. junija 1914 ob 3. uri popoldne
v prostorih društvenega doma v Čemšeniku.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Dobrépoljah,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se vrši dne 21. junija 1914 ob 4. uri popoldne
v združnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1913.
3. Čitanje revizijskega zapisnika.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Bilanca

Ljudske hranilnice in posojilnice v Škofji Loki,

reg. zadruga z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1913.

Aktiva.	K
Posojila	141.873.40
Tekoči račun z Zvezo	287.814.—
Inventar premični	578.17
Zaostale obresti posojil	2.507.75
Delež pri Zadrugi zvezi	1.000.—
Delež pri Zadrugi tiskarni	2.500.—
Nevzdignjene obresti istega	125.—
Tekoči račun s člani	50.355.—
C. kr. poštna hranilnica	114.11
Gotovina 31. decembra 1913	3.518.19
Skupaj	490.385.62
Pasiva.	K
Deleži	394.—
Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	476.671.83
Predplačane obresti posojil	623.81
Rezervni sklad	10.161.78
Čisti dobiček	2.534.20
Skupaj	490.385.62
Denarni promet	446.302.81
Stanje članov začetkom l. 1913	127
Pristopilo	11
Odpadlo	10
Stanje koncem l. 1913.	128

Bilanca

Hranilnice in posojilnice na Igu,

reg. zadr. z neomejeno zavezo,
z dnem 31. decembra 1913.

Aktiva.	K
Posojila	242.456.60
Tekoči račun z Zvezo	30.400.53
Inventar premični	250.16
Inventar nepremični	4.249.75
Zaostale obresti posojil	4.411.61
Deleži pri „Zadrugi zvezi“	1.000.—
Delež pri Ljudski posojilnici	4.—
Naložen denar	1.000.—
Delnica „Union“	500.—
Gotovina 31. decembra 1913	8.079.66
Skupaj	292.352.31
Pasiva.	K
Deleži	1.515.—
Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	279.135.11
Predplačane obresti posojil	709.14
Tekoči račun s člani	12.70
Rezervni sklad	10.043.76
Čisti dobiček	936.60
Skupaj	292.352.31
Denarni promet	499.626.30
Stanje članov začetkom l. 1913.	330
Prirastlo	7
Odpadlo	34
Stanje koncem l. 1913	303

Bilanca

Hranilnice in posojilnice v Št. Vidu nad Ljubljano,

reg. zadruga v neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1913.

Aktiva.	K
Posojila	291.750.30
Tekoči račun s člani	275.278.86
Tekoči račun z Zvezo	149.461.—
Naložen denar	4.653.67
Delež pri Zadrugi zvezi	1.000.—
Prehodni	1.732.43
Zaostale obresti posojil	848.99
Inventar premični	1.071.25
Gotovina 31. decembra 1913	1.344.72
Skupaj	727.141.22
Pasiva.	K
Deleži	736.—
Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	702.720.03
Prehodni	3.540.34
Predplačane obresti posojil	144.85
Rezervni sklad	17.556.92
Čisti dobiček	2.443.08
Skupaj	727.141.22
Denarni promet	1.030.444.10
Stanje članov začetkom l. 1913	173
Pristopilo	18
Odpadlo	7
Stanje koncem l. 1913	184

Bilanca

Hranilnice in posojilnice v Šmartnem pri Litiji,

reg. zadr. z neomejeno zavezo,
z dnem 31. decembra 1913.

Aktiva.	K
Posojila	390.684.78
Tekoči račun z Zvezo	157.390.—
Inventar premični	993.22
Inventar nepremični	7.927.62
Zaostale obresti posojil	8.544.43
Delež pri Zadrugi zvezi	1.000.—
Tekoči račun s člani	7.024.22
Gotovina 31. decembra 1913	5.004.15
Skupaj	578.568.42
Pasiva.	K
Deleži	890.—
Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	568.745.93
Predplačane obresti posojil	827.93
Rezervni sklad	7.285.70
Čisti dobiček	818.86
Skupaj	578.568.42
Denarni promet	737.122.63
Stanje članov začetkom leta 1913.	412
Pristopilo	41
Izstopilo	8
Stanje koncem leta 1913	445

Bilanca

Hranilnice in posojilnice v Stari Loki,

reg. zadruga z neom. zavezo,
z dnem 31. decembra 1913.

Aktiva.	K
Posojila	273.642.64
Tekoči račun z Zvezo	122.306.—
Inventar premični	609.31
Zaostale obresti posojil	3.370.31
Delež pri Zadrugi zvezi	1.000.—
Delež pri Zadrugi tiskarni	1.000.—
Prehodni	333.—
Gotovina 31. decembra 1913	4.738.33
Skupaj	406.999.78
Pasiva.	K
Deleži	594.—
Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	381.198.11
Predplačane obresti posojil	1.374.04
Rezervni sklad	22.475.29
Čisti dobiček	1.358.34
Skupaj	406.999.78
Denarni promet	346.988.87
Stanje članov začetkom l. 1913.	291
Pristopilo	9
Odpadlo	3
Stanje koncem l. 1913	297

Bilanca

Hranilnice in posojilnice v Vel. Laščah,

reg. zadruga z neomejeno zavezo,
z dnem 31. decembra 1913.

Aktiva.	K
Posojila	763.951.90
Naložen denar	8.000.—
Inventar premični	411.13
Inventar nepremični	48.148.69
Zaostale obresti posojil	25.539.76
Delež pri Union-u	500.—
Delež pri Kmetijsk. društvu	2.—
Delež pri Zadrugi zvezi	1.000.—
Tekoči račun s člani	100.846.64
Travniki	1.000.—
Posestvo	12.223.47
Prehodni	5.189.67
Gotovina 31. decembra 1913	22.833.—
Skupaj	989.646.26
Pasiva.	K
Deleži	942.—
Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi	804.259.94
Tekoči račun z Zvezo	149.101.—
Predplačane obresti posojil	1.077.28
Neizplačani uradni stroški	614.29
Rezervni sklad	32.569.80
Čisti dobiček	1.081.95
Skupaj	989.646.26
Denarni promet	K 1.112.732.30
Stanje članov začetkom l. 1913	475
Pristopilo	14
Odpadlo	18
Stanje koncem l. 1913	471